

**МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ,
БУДІВНИЦТВА ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО
ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ
(МІНРЕГІОН)**

вул. Велика Житомирська, 9, м. Київ, 01601, тел. (044) 278-82-90, 284-05-54, факс 278-83-90
E-mail: minregion@minregion.gov.ua, код ЄДРПОУ 37471928

№ _____

на № _____

від _____

**Обласні, Київська міська
державні адміністрації**

Про надання роз'яснення

За результатами засідання Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства від 05.09.2018 з питань підготовки об'єктів житлово-комунального господарства, житлового фонду до опалювального сезону 2018-2019 років Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України надає роз'яснення щодо нормативно-правового врегулювання питання мінімізації (зменшення) понаднормативних втрат у теплових мережах та відшкодування втрат підприємств теплопостачання, що виникають протягом періоду розгляду розрахунків тарифів, їх встановлення та оприлюднення.

Формування та встановлення тарифів на теплову енергію та комунальні послуги здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства.

Відповідно до статті 20 Закону України «Про теплопостачання» тарифи повинні враховувати собівартість теплової енергії і забезпечувати рентабельність суб'єкта господарювання. Встановлення тарифів на теплову енергію нижче розміру економічно обґрунтованих витрат на її виробництво, транспортування та постачання не допускається.

При цьому статтею 15 Закону України «Про ціни і ціноутворення» визначено гарантії, що надаються суб'єктам господарювання під час державного регулювання цін. Вказаною статтею Закону передбачено, що Кабінет Міністрів України, органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування, які встановили державні регульовані ціни на товари в розмірі, нижчому від економічно обґрунтованого розміру, зобов'язані відшкодувати суб'єктам господарювання різницю між такими розмірами за рахунок коштів відповідних бюджетів.

Установлення Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування державних регульованих цін на товари в розмірі, нижчому від економічно обґрунтованого розміру, без визначення джерел для

МІНРЕГІОН

№7/10.1/10623-18 від 10.10.2018

1452993

відшкодування різниці між такими розмірами за рахунок коштів відповідних бюджетів не допускається і може бути оскаржено в судовому порядку.

Статтею 31 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (далі – Закон) передбачено, що виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.

На сьогодні повноваження щодо встановлення тарифів на теплову енергію та комунальні послуги мають Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі - НКРЕКП) і органи місцевого самоврядування.

Відповідно до Законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про державне регулювання у сфері комунальних послуг» НКРЕКП встановлює тарифи на теплову енергію та комунальні послуги лише тим суб'єктам природних монополій та суб'єктам господарювання на суміжних ринках, ліцензування діяльності яких вона здійснює (відповідно до обсягів, встановлених ліцензійними умовами).

Для решти суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках, які не підпадають під регулювання НКРЕКП, тарифи на теплову енергію та комунальні послуги встановлюють органи місцевого самоврядування.

Повноваження органів місцевого самоврядування щодо встановлення відповідних тарифів визначено ст. 13, 20 Закону України «Про теплопостачання», ст. 7, 14 Закону, а також ст. 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Механізм формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води ліцензіатами, регулювання діяльності яких здійснюється на місцевому рівні, визначено Порядком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 р. № 869 (далі – Порядок).

Згідно з вимогами пунктів 49, 102 Порядку для встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води *ліцензіат подає уповноваженому органу відповідної територіальної громади, на території якої ліцензіат провадить (має намір провадити) ліцензовану діяльність з виробництва, транспортування, постачання теплової енергії, надає комунальні послуги у друкованому та електронному вигляді заяву і розрахунки тарифів* на планований період за встановленими такими органами формами *з відповідними розрахунками, підтвердними матеріалами і документами, що використовувалися під час їх проведення.*

Пунктами 106-114 Порядку **визначено механізм відшкодування втрат ліцензіатів (підприємств), які виникають протягом періоду розгляду розрахунків тарифів, встановлення та їх оприлюднення уповноваженим органом (у даному випадку - органом місцевого самоврядування).**

Відповідно до вказаного механізму **втрати** ліцензіатів (підприємств), що виникають протягом періоду розгляду розрахунків тарифів, встановлення та їх оприлюднення органом, уповноваженим встановлювати тарифи, **відшкодовуються шляхом:**

- 1) **включення до складу тарифів** на виробництво, транспортування та

постачання теплової енергії, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води *під час наступного (чергового) перегляду уповноваженим органом цих тарифів;*

2) передбачення відповідних видатків у місцевому бюджеті.

При цьому Порядком обумовлено, що втрати ліцензіатів (підприємств) включаються до складу тарифів на виробництво, транспортування та постачання теплової енергії, послуги з централізованого опалення і постачання гарячої води під час наступного (чергового) перегляду уповноваженим органом цих тарифів, *крім випадку, коли відшкодування таких втрат здійснюється за рахунок відповідного місцевого бюджету.*

У разі коли відшкодування втрат ліцензіатів (підприємств) здійснюється за рахунок місцевого бюджету, ліцензіат (підприємство) під час наступного (чергового) звернення до уповноваженого органу за встановленням тарифів подає разом з розрахунками, підтвердними матеріалами і документами копію рішення уповноваженого органу, яким передбачено відповідні видатки у місцевому бюджеті, та зазначає про це у заяві про встановлення тарифів.

Звертаємо увагу, що витрати, на основі яких визначаються втрати ліцензіатів (підприємств), розраховуються згідно з вимогами Порядку *за окремими складовими тарифів, вартість яких змінюється на загальнодержавному рівні.*

Розрахунок розміру втрат ліцензіатів (підприємств) має бути обов'язково погоджено з уповноваженим органом у строки та на умовах, передбачених Порядком.

У разі включення втрат ліцензіатів (підприємств) до складу тарифів уповноважений орган встановлює тарифи з урахуванням втрат ліцензіатів (підприємств), *визначаючи при цьому період їх дії, а також тарифи, які повинні застосовуватися після закінчення періоду відшкодування втрат ліцензіатів (підприємств).* Інформація про розмір втрат ліцензіатів (підприємств) у разі включення їх до складу тарифу відображається у структурі тарифів.

Що стосується понаднормативних втрат теплової енергії у теплових мережах, то зазначаємо наступне.

На виконання пункту 4 частини першої статті 4 Закону України від 09.11.2017 № 2189-VIII «Про житлово-комунальні послуги», який вводиться в дію з 01.05.2019 в частині надання та оплати комунальних послуг, Мінрегіоном розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 р. № 869», який наразі внесено на розгляд Урядові.

Згідно з проектом постанови Кабінету Міністрів України передбачається у Порядку формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з постачання теплової енергії і постачання гарячої води визначити **механізм врахування у тарифах на транспортування теплової енергії понаднормативних втрат теплової енергії в теплових мережах.**

Так, Порядком передбачається, що з метою стимулювання заходів щодо зменшення фактичних втрат теплової енергії в процесі її транспортування тепловими мережами у тарифах на транспортування теплової енергії на визначений період можуть бути враховані понаднормативні втрати (різниця між фактичними та розрахунковими втратами теплової енергії в теплових мережах) *обсяг яких не перевищує 10 відсоткових пунктів від розрахункових втрат теплової енергії в*

теплових мережах.

Включення до складу тарифів понаднормативних втрат здійснюватиметься уповноваженим органом за умови передбачення ліцензіатом у інвестиційній програмі заходів, пов'язаних із зниженням фактичних втрат теплової енергії в теплових мережах, на суму, що еквівалентна вартості понаднормативних втрат.

Заходи щодо зменшення відповідних втрат теплової енергії у мережах здійснюватимуться за рахунок складової частини прибутку, що передбачається для здійснення необхідних інвестицій для провадження ліцензованої діяльності.

Кошти, які отримано на зменшення понаднормативних втрат у теплових мережах, використовуватимуться ліцензіатом (суб'єктом господарювання) виключно за цільовим призначенням.

Ознайомитися із проектом постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 червня 2011 р. № 869» можна на офіційному сайті Мінрегіону.

Заступник Міністра

Е. КРУГЛЯК